

BREXIT UPP Á

Vikuskiftis Sosialurin gevur tær eitt lætt og skjótt yvirlit yvir hvat Brexit er, hvørji høvuðs-evnir mynda valstríðið og hvørjir høvuðspersónarnir eru

HALLUR AV RANA

Skal Stóra Bretland framhaldandi vera ein limur í Evropeiska Samveldinum ella fara úr Evropeiska Samveldinum?

At siggja til er talan um ein lættan spurning, ið einans krevur eitt ja ella nei. Men tá svarið til spurningin ikki einans fer at ávirka framtíðina hjá teimum 64 milliónum íbúgvunum í Bretlandi, men eisini øllum Evropa, gerst spurningurin skjótt meira tor-skildur. Kortini er tað júst tann spurningurin, ið bretar skulu svara, tá fólkaatkvøða verður í ríkinum 23. juni. Eitt svar, ið fer at avgera framtíðina hjá bretska tjóðini.

Á mannamáli verður kjakið nevnt fyri Brexit, men í gjár kundi

BBC upplýsa, at mest setti spurningurin í Onglandi síðstu dagarnar var: »Hvat er Brexit.« So fyri ordans skuld, so kann Vikuskiftis Sosialurin upplýsa fyri okkara lesarum, at Brexit er ein samantvinnan av orðunum Britain og Exit.

Vikuskiftis Sosialurin gevur tær her eitt lætt og skjótt yvirlit yvir nøkur av høvuðsevnunum og høvuðspersónunum, ið mynda kjakið, nú bretar skulu í valhølini.

HALLUR@SOSIALURIN.FO

BÚSKAPURIN FYRI

Ikki óvæntað, so hevur búskapurin ein stóran leiklut í kjakinum um framtíðina hjá Bretlandi.

George Osborne, bretska figgjarmálaráðharrin, hevur ført fram, at eitt bretska nei til ES kann hava ræðuligar fylgir fyri bretska búskapin og arbeiðs-marknaðin. Ikki bara heldur hann uppá, at búskapar-vøksturin fellir við 3,6 prosent, men metir hann eisini, at eitt nei til ES kann føra til eina búskaparliga niðurgangstíð, ið fer at føra 500.000 bretar út í arbeiðsloysi.

LIMAGJALD FYRI

Bretland rindar ES umleið 3.400 krónur árliga fyri hvørt húsarhald. Sammet við tær umleið 28.250 krónurnar av ágóðum, ið Bretland fær burturúr ES-limaskapi metir ja-síðan, at valið er lætt.

HANDIL FYRI

Bretland fær fría atgongd til felagsmarknaðin hjá ES, ið er umleið 50 prosent av samlaða útflutninginum hjá Bretlandi. Við at vera verandi í ES sleppur Bretland undir tolli, eyka skattum og órímligum krøvum í øðrum ES-londum, umframt at landið fær beinleiðis ávirkan á lóggávuna. Harumframt fær Bretland betri sømdir í øðrum marknaðum sum partur av ES, enn um landið skal samráðast einsamalt.

LANDAMØRK FYRI

Halda uppá, at evropeiskt samstarv er besti mátin at steðga øllum hótanum. Í ES samstarva fregnartænasturnar og myndugleikarnir tvørturum landamørk og deilda m.a. upplýsingar um illgrunasamar persónar.

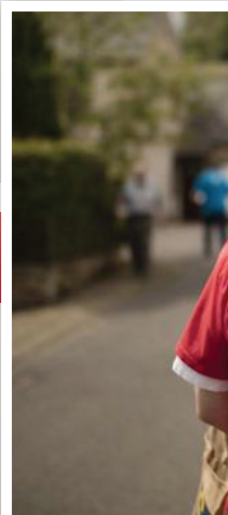

INNFLYTARAR FYRI

Undir verandi ES-lóggávu kann Bretland ikki forða fyri, at ES-íbúgvar seta búgv í Bretlandi. Ja-síðan vísir á, at innflytarar rinda meira í skatti til bretska statin, enn staturin hevur av útreiðslum av teimum. Verður harumframt víst á lond, ið hóast tey ikki eru ES-lond, hava tikið móti fleiri innflytarum enn Bretland.

SJÁLVS AVGERÐARRÆTT FYRI

Avsanna ikki, at Bretland hevur givið nakað av sínum sjálvsavgerðarrætti til ES, men vísa á, at tað er í gjørt í býti við ávirkan innantil í ES og eini sterkari, felags rødd í altjóða viðurskiftum. Vísa eisini á, at í síðsta enda liggur veruliga valdið í bretska parlamentinum og hjá fólkinum. Eitt vald, ið hevur verið brúkt at sagt nei til Schengen-samstarvið og evruna.

FRÍÐUR Í EVROPA FYRI

Meta at ES er høvuðsorsøkin til, at londini í Evropa ikki liggja í kríggj við hvørt annan longur. Tað er vorði ov fíggjarligt vágaligt at fara í kríggj vegna ósemjur, tí við ES og fría marknaðinum eru evropeisku búskapirnir knýttir nærri saman. David Cameron, bretska forsætisráðharrin, hevur eisini ávarað um, at kjansirnir fyri kríggj verða størri, um Bretland fer úr ES.

ALTJÓÐA VIÐURSK. FYRI

Siga at áhugamálini hjá Bretlandi verða betri umboðaði gjøgnum ES, og eitt nei til ES vil gera, at Bretland missur ávirkan og fær nýggjar fíggindar í altjóða samfelagnum.